

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Centrul de Excelență în Construcții
Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

„Aprob”

Directorul Centrului de Excelență
în Construcții

[Signature] Pelivan Valeriu

16 _____ 2019

„Aprob”

Directorul Colegiului de
Arte Plastice „Al. Plămădeală”

[Signature] Răcilă Lilia

_____ "ianuarie" 2019

Curriculum disciplinar
Codul F.03.O.010 COMPOZIȚIE III

Specialitatea: 21210 **Design interior**

Calificarea: 343206 **Decorator Interioare**

Chișinău 2019

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

1. **Malarciuc Ludmila**, Magistru în Arte Plastice și Decorative, grad didactic I,
Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

Aprobat de:

Consiliul metodic-stiințific al Centrului de Excelență în Construcții.

Director
Pelivan Valeriu
"16" 01 2019

Consiliul artistic al Colegiului de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.

Director
Răcilă Lilia
"ianuarie" 2019

Recenzenți:

1. Cojocaru Elena, grad didactic I, Profesor la specialitatea Design Interior, Centrul de Excelență în Construcții
2. Suveica Oxana, Master în Arte, specializarea: Proiectarea și Amenajarea Interiorului, grad didactic II, Profesor la specialitatea Design Interior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/>

Cuprins

I.	Preliminarii	4
II.	Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III.	Competențe profesionale specifice disciplinei	5
IV.	Administrarea disciplinei	5
V.	Unitățile de învățare	6
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	7
VII.	Studiu individual ghidat de profesor	8
VIII.	Lucrările practice recomandate	9
IX.	Sugestii metodologice	9
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	10
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu	12
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor	12

I. Preliminarii

Curriculumul disciplinar **Compoziție III**, este prevăzut pentru anul II, semestrul III, la specialitatea Design Interior și vizează caracterul complex, interdisciplinar, în organizarea planurilor arhitecturale a formelor simple arhetipale, cu elemente și simboluri figurative, specifice artei vizuale. Disciplina **Compoziție III**, contribuie la dezvoltarea competenței profesionale specifice de design și decorare a interioarelor, a gândirii divergente, creative, a sensibilității elevilor și a formării profesionale inițiale a acestora în domeniul Designului Interior.

Curriculumul **Compoziție III**, reflectă teoria și practica procesului educațional la specialitatea Design interior și are scopul de a oferi elevului experiența de receptare și creare a unei compoziții pe o suprafață frontală, volumetrică. Însușirea modalităților de organizare și structurare a formelor simple arhetipale, simbolurilor figurative, ornamentelor, cromaticii și expresia elementelor volumetrice are drept scop dezvoltarea capacității de exprimare plastică, utilizând diverse tehnici de transpunere și materiale aplicate în Designul Interior.

Cunoașterea/aplicarea acestora de către elevi, contribuie la formarea competențelor profesionale de organizare a compozițiilor frontale, volumetrice, valorizând abilitățile acumulate la alte unități de curs prevăzute în planul de învățământ. Toate unitățile de conținut sunt definitorii în formarea viziunii artistice și în amplificarea sensibilității specifice acestui segment artistic.

Scopul final al cursului **Compoziție III** este de formare/dezvoltare a competențelor de organizare a imaginilor prin intermediul studierii/aplicării principiilor, legităților, mijloacelor și procedeele artistice, ceea ce implică stabilirea unui sistem de coordonare, punere în relație și organizare într-o anumită compoziție. Disciplina conține 90 ore, dintre care 45 ore contact direct și 45 ore studiul individual.

Curriculumul disciplinar **Compoziție III**, presupune integrarea cunoștințelor și dexterităților acumulate anterior în cadrul modulelor de specialitate: S.01.O.018 *Desen tehnic și geometria descriptivă*, S.02.O.019 *Perspectiva*, F.01.O.008 *Compoziție I*, F.02.O.009 *Compoziție II*, S.01.A.029 *Conceptul spațiului interior*

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Disciplina **Compoziție III** are un rol esențial atât în formarea inițială, cât și cea continuă a decoratorului de interioare. Studiul acestei discipline va contribui la formarea competenței profesionale de identificare a regulilor utilizate la construirea edificiilor arhitecturale și aplicarea ulterioară a lor în compoziții frontale.

Disciplina **Compoziție III** abordează studiul Designului Interior ca pe un proces coerent, prin care, aplicând abstractizarea, simplificarea și combinarea elementelor, se ajunge la elaborarea unor forme mai complexe, de un nivel mai performant. Orice spațiu de existență de activitate umană conține forme simple arhetipale, simboluri figurative, ornamente, culori, care se subordonează unor principii, legități, mijloace, procedee de expresie plastică în organizarea și structurarea compozițională.

Cultura antică a avut o importanță majoră în dezvoltarea arhitecturii și a interiorului. Arhitectura antică se impune prin simplitate, ordine, echilibru și armonie. Pentru realizarea edificiilor, arhitecții au folosit matematica, calculând precizia raporturilor dintre verticale și orizontale, plin și gol, structură și suprafețe. În cultura antică există o integritate compozițională între elementele de bază arhitecturale și componentele lor.

Ansamblul de elemente constructive și decorative, numit ordin, a fost elaborat de greci, pentru a stabili numărul, mărimea și modul, cum sunt dispuse coloanele în ansamblu edificiului. Pentru a realiza o compoziție expresivă, bazată pe o cultură antică, elevul trebuie să cunoască în primul rând limbajul artelor vizuale, din acea perioadă, care va constitui baza în perceperea formei și a spațiului. Elevii vor analiza trăsăturile caracteristice arhitecturii antice, elementele simbolice sau magice, ornamentele și paleta cromatică specifică acelei perioade istorice din reproducerile de artă, literatură, istorie, istoria artelor plastice.

În procesul dezvoltării gândirii creative, elevul va implica întregul sistem instrumental semnificativ al reprezentărilor spațiale în cultura antică. Din acest punct de vedere studierea practică a specificului artelor antice, va influența pozitiv fiecare etapă de lucru, al procesului creator în domeniul Designul Interior.

Cunoștințele și abilitățile obținute pe parcursul studierii disciplinei **Compoziție III**, vor servi ca fundament pentru formarea profesională a elevilor în cadrul următoarelor unități de curs *Compoziție IV- VI*.

III. Competențe profesionale specifice disciplinei

CS1. Stilizarea acromatică a elementelor arhitecturale, bazate pe o cultură antică în compoziție

CS2. Realizarea grafică a compoziției cu elemente arhitecturale, bazate pe o cultură antică

CS3. Rezolvarea cromatică a compoziției cu elemente arhitecturale, bazate pe o cultură antică

CS4. Utilizarea principiilor și legităților în compoziția volumetrică, pentru redarea iluziei optice, rezolvare grafică

CS5. Utilizarea principiilor și legităților în compoziția volumetrică, pentru redarea iluziei optice, rezolvare grafică

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Contact direct			Lucrul individual		
	Total	Prelegeri	Practică / Seminar			
III	90	6	39	45	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Compoziție asociativă bazată pe cultura antică, rezolvare acromatică	
UC1. Stilizarea acromatică a elementelor arhitecturale, bazate pe o cultură antică în compoziție - caracterizarea legii proporției în edificiile arhitecturale din antichitate; - recunoașterea formelor arhitecturale din antichitate; - organizarea lucrării conform principiilor fundamentale ale compoziției, rezolvare acromatică; - aplicarea tehnicilor grafice, a liniilor modulate și a formelor simple arhetipale în compoziție.	1.1 Tipuri de edificii, canoane și limbajul artelor vizuale în antichitate; 1.2. Forme simple arhetipale specifice arhitecturii antice; 1.3 Principiile fundamentale de organizare a compoziției asociative, rezolvare acromatică, inspirată din arta antică; 1.4 Tehnici grafice, linii modulate și forme simple arhetipale în compoziție.
2. Compoziție asociativă bazată pe cultura antică, rezolvare grafică	
UC2. Realizarea grafică a compoziției cu elemente arhitecturale, bazate pe cultura antică - caracterizarea compoziției asociative bazate pe cultura antică; - selectarea elementelor stilistice specifice artei antice pentru compoziția asociativă; - recunoașterea formelor arhitecturale din antichitate; - organizarea lucrării conform principiilor fundamentale ale compoziției, rezolvare grafică; - perceperea armoniei și integrității compoziționale în crearea lucrării.	2.1 Compoziție asociativă bazată pe cultura antică; 2.2 Elemente stilistice și forme arhitecturale din cultura antică; 2.3 Specificul formelor arhitecturale din antichitate; 2.4 Principiile fundamentale de organizare a compoziției asociative, rezolvare grafică; 2.5 Armonia și integritatea în crearea compoziției asociative.
3. Compoziție asociativă bazată pe cultura antică, rezolvare cromatică	
UC3. Rezolvarea cromatică a compoziției cu elemente arhitecturale, bazate pe o cultură antică - analiza compoziției asociative bazate pe cultura antică; - determinarea modului de structurare/ combinare a elementelor specifice artei antice pentru compoziția asociativă; - obținerea stilizată a formelor arhitecturale din antichitate; - armonizarea lucrării conform principiilor fundamentale ale compoziției, rezolvare cromatică ; - perceperea echilibrului și integrității compoziționale în crearea lucrării.	3.1 Compoziție asociativă bazată pe cultura antică, rezolvare cromatică; 3.2 Elemente stilistice și forme arhitecturale din cultura antică; 3.3 Modalitățile de stilizare și de organizare a formelor arhitecturale în compoziția asociativă, rezolvare cromatică; 3.4 Armonia și integritatea în crearea compoziției asociative; 3.5 Echilibrul și integritatea compozițională în crearea lucrării.

4. Principiile și legitățile compoziționale, pentru redarea iluziei optice în compoziția volumetrică, rezolvare grafică	
UC4. Utilizarea principiilor și legităților în compoziția volumetrică, pentru redarea iluziei optice, rezolvare grafică - caracterizarea și specificul compoziției volumetrice din viziunea iluziei optice; - utilizarea machetării și rezolvarea compoziției volumetrice; - aplicarea principiilor și legităților compoziționale în rezolvarea grafică a lucrării.	4.1 Specificul compoziției volumetrice în designul interior; 4.2 Metode de machetare și rezolvare a compoziției volumetrice; 4.3 Principii și legități compoziționale în rezolvarea grafică a lucrării.
5. Principiile și legitățile compoziționale, pentru redarea iluziei optice în compoziția volumetrică, rezolvare cromatică	
UC5. Utilizarea principiilor și legităților în compoziția volumetrică, pentru redarea iluziei optice, rezolvare grafică - identificarea compoziției volumetrice din viziunea iluziei optice; - machetarea formei și rezolvarea compoziției volumetrice; - aplicarea principiilor și legităților compoziționale în rezolvarea cromatică a lucrării.	5.1 Compoziție volumetrică din viziunea iluziei optice; 5.2 Principii și legități de machetare și rezolvare a compoziției volumetrice; 5.3 Principii și legități compoziționale în rezolvarea cromatică a lucrării.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practica/seminar	
1.	Compoziție asociativă bazată pe cultura antică - rezolvare acromatică	16	2	4	10
2.	Compoziție asociativă bazată pe cultura antică - rezolvare grafică	16	1	5	10
3.	Compoziție asociativă bazată pe cultura antică - rezolvare cromatică	16	1	5	10
4.	Principii și legități compoziționale pentru a reda iluzia optică în compoziția volumetrică - rezolvare grafică	21	1	5	15
5.	Principii și legități compoziționale pentru a reda iluzia optică în compoziția volumetrică - rezolvare cromatică	21	1	5	15
TOTAL		90	6	24	60

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Compoziție asociativă bazată pe cultura antică rezolvare acromatică			
1.1. Elemente simbolice și forme arhitecturale - stilizate în compoziția asociativă.	Referat	Prezentarea referatului	Săptămâna 1
1.2 Imagini semnificative ale culturii antice	Prezentare Power Point	Derularea prezentării	Săptămâna 2
1.3 Tehnici și procedee artistice de rezolvare acromatică a compoziției asociative	Schițe	Prezentarea schițelor	Săptămâna 3
2. Compoziție asociativă bazată pe cultura antică rezolvare grafică			
2.1 Tehnici grafice în abordarea compozițiilor asociative	Variante compoziționale grafice	Prezentarea compozițiilor	Săptămâna 4
2.2 Corelarea suprafețelor și volumelor în compoziția asociativă prin rezolvarea grafică	Schițe	Prezentarea schițelor	Săptămâna 5-6
3. Compoziție asociativă bazată pe cultura antică, rezolvare cromatică			
3.1 Raporturi cromatice în rezolvarea compoziției asociative	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	Săptămâna 7
3.2 Tehnici și procedee artistice de rezolvare cromatică a compoziției asociative	Schițe	Prezentarea schițelor	Săptămâna 8-9
4. Principiile și legitățile compoziționale, pentru redarea iluziei optice în compoziția volumetrică, rezolvare grafică			
4.1 Documentarea literaturii specifice tematicii	Studiu de caz	Prezentarea studiului	Săptămâna 10
4.2 Zonarea suprafețelor de aplicare a tehnicilor grafice în compoziția volumetrică	Schițe compoziționale	Prezentarea schițelor	Săptămâna 11-12
5. Principiile și legitățile compoziționale, pentru redarea iluziei optice în compoziția volumetrică, rezolvare cromatică			
5.1 Corelări de suprafețe și volume în redarea iluziei optice	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	Săptămâna 13
5.2 Zonarea suprafețelor de aplicare a tehnicilor cromatice în compoziția volumetrică	Schițe compoziționale	Prezentarea schițelor	Săptămâna 14-15

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr.	Unitatea de învățare	Lucrări practice	Nr. de ore
1.	Compoziție asociativă bazată pe cultura antică - rezolvare acromatică	Compoziție asociativă - rezolvare acromatică, Format A4	4
2.	Compoziție asociativă bazată pe cultura antică - rezolvare grafică	Compoziție asociativă - rezolvare grafică, Format A4	5
3.	Compoziție asociativă bazată pe cultura antică - rezolvare cromatică	Compoziție asociativă - rezolvare cromatică, Format A4	5
4.	Principii și legități compoziționale pentru a reda iluzia optică în compoziția volumetrică - rezolvare grafică	Compoziția volumetrică iluzie optică în cub, rezolvare grafică, cub cu latura 200	5
5.	Principii și legități compoziționale pentru a reda iluzia optică în compoziția volumetrică - rezolvare cromatică	Compoziția volumetrică iluzie optică în cub, rezolvare cromatică, cub cu latura 200	5
	Total		24

IX. Sugestii metodologice

Curriculum disciplinar *Compoziție III* este prevăzut pentru formarea la elevi a competențelor de exprimare artistică în elaborarea compozițiilor, prin forme mai complexe, de un nivel mai performant, simboluri figurative, ornamente, culori, care se subordonează unor principii, legități, mijloace, procedee de expresie plastică în organizarea și structurarea compozițională, prin diverse mijloace de exprimare plastică.

Metode de predare-învățare			
Nr.	Unități de învățare	Metode de predare	Metode de învățare
1.	Compoziție asociativă bazată pe cultura antică - rezolvare acromatică	• Explicația • Demonstrarea • Brainstorming • Dezbateri	• Explorarea surselor informaționale. • Metoda lucrărilor practice • Observarea • Crearea compozițiilor • Analiza • Sinteza
2.	Compoziție asociativă bazată pe cultura antică - rezolvare grafică	• Demonstrarea • Dialogul dirijat • Instrucțiunile	• Investigația personală • Experimentul • Învățarea prin descoperire • Crearea compozițiilor • Prelucrarea imaginilor • Structurarea informației

3.	Compoziție asociativă bazată pe cultura antică - rezolvare cromatică	• Explicația • Problematizarea • Clustering • Algoritmizarea • Demonstrarea	• Explorarea surselor informaționale • Învățarea prin descoperire • Organizarea experimentelor • Metoda lucrărilor practice • Crearea compozițiilor
4.	Principiile și legitățile compoziționale, pentru redarea iluziei optice în compoziția volumetrică, rezolvare grafică	• Explicația • Demonstrarea • Sinectica • Studiu de caz	• Analiza operelor de artă • Observațiile independente • Învățarea prin descoperire • Analiza • Sinteza
5.	Principiile și legitățile compoziționale, pentru redarea iluziei optice în compoziția volumetrică, rezolvare cromatică	• Studiu de caz • Demonstrarea • Algoritmizarea • Clustering	• Investigația personală • Metoda lucrărilor practice • Crearea compozițiilor • Analiza • Sinteza

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Axarea procesului de învățare – predare – evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea activității artistico – plastică a elevilor va urmări cercetarea dezvoltării elevului la disciplina *Compoziție III* la nivel de cunoștințe, abilități și atitudini. Se propun următoarele tipuri de evaluare: evaluarea inițială, evaluarea continuă, evaluarea formativă și sumativă. Evaluarea inițială va fi realizată la începutul cursului cu scopul diagnosticării nivelului de pregătire a elevilor la disciplina *Compoziție III*. Evaluarea continuă conține toate strategiile practicate de profesor la clasă, incluzând atât evaluarea formativă, cât și evaluarea sumativă. *Evaluarea formativă* va fi realizată pe întregul parcurs didactic și va viza decalajul dintre progresia învățării școlare și cerințele programei curriculare, având funcție informativă. Evaluarea formativă se va realiza prin diverse metode tradiționale: observarea comportamentului elevului la lecție, analiza rezultatelor activității elevilor, chestionare orală, probe practice. Evaluarea sumativă va fi realizată la finele unităților de învățare, având funcție de constatare a nivelului atins. Semestrul în care se va studia disciplina dată, va include activități de evaluare sumativă a competențelor dobândite de elevi, stabilite de proiectul didactic de lungă durată, în formă de vizionări. În cadrul predării disciplinei *Compoziție III* se vor evalua atât competențele profesionale a elevilor de însușire a limbajului artistico – plastic, cât și abilitățile practice de realizare a diverselor sarcini practice.

Domenii evaluate:

1. *Cognitiv*: limbaj artistic, noțiuni elementare din teoria și istoria designului interior,

etapele principale și regulile de realizare a unei compoziții în domeniul designului, raportul detaliu - ansamblu în cadrul compoziției, modalități de structurare a suprafețelor prin redarea materialității, raporturi valorice în percepția vizuală a formei;

2. *Psihomotor*: tehnici de lucru cu diverse materiale și instrumente specifice designului interior, modalități de utilizare a instrumentelor și materialelor în procesul realizării lucrărilor practice la compoziție;

3. *Afectiv*: manifestarea interesului față de disciplina Compoziție III, demonstrarea curiozității și interesului în procesul lucrului practic.

În calitate de *produse* pentru măsurarea competenței vor fi:

- schițe;
- exerciții de scurtă durată;
- căutări compoziționale;
- exerciții de generare a elementelor de limbaj și de armonizare a rolului acestora, pe suprafața plastică;
- exerciții de compunere a suprafeței, cu ajutorul elementelor de limbaj;
- exerciții de studiu al formelor și al proporțiilor, în funcție de deformările iluziei optice;
- exerciții de expresivitate a formelor și a volumelor.

Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1. Compoziție asociativă - rezolvare acromatică	- Validitatea lucrării - gradul în care aceasta acoperă unitar și argumentat tema propusă - Creativitatea - artistismul pe care-l reprezintă lucrarea - Acuratețea îndeplinirii lucrării - Originalitatea invenției, ideii și realizării ei - Armonia compozițională - Combinarea acromatică propusă
2. Compoziție asociativă - rezolvare grafică	- Validitatea lucrării - gradul în care aceasta acoperă unitar și argumentat tema propusă - Creativitatea - artistismul pe care-l reprezintă lucrarea grafică - Acuratețea îndeplinirii lucrării - Armonia compozițională
3. Compoziție asociativă - rezolvare cromatică	- Acord între mai multe culori - Relații cromatice: acord – dezacord - Clarobscur de nuanțe
4. Compoziția volumetrică iluzie optică în cub, rezolvare grafică	- Validitatea lucrării - gradul în care aceasta acoperă unitar și argumentat tema propusă - Modalități de utilizare a elementelor de limbaj grafic, specifice iluziilor optice - Originalitatea invenției, ideii și realizării ei - Calitatea materialului folosit în realizare
5. Compoziția volumetrică iluzie optică în cub, rezolvare cromatică	- Perceperea cromatică și cromatic – valorică, în redarea formelor - Clarobscur de nuanțe - Clarobscur în redarea volumelor - Acuratețea îndeplinirii lucrării - Calitatea materialului folosit în realizare

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

În procesul de studii a unității de curs *Compoziție III* orele teoretice și orele practice se vor desfășura în atelierele de creație cu condiții ergonomice: tablă de desen și mese de proiectare pentru fiecare elev, scaune, ecran, proiector. Atelierele vor fi amenajate pentru cel mult 15-16 elevi.

Mijloace de învățământ:

Obiectuale: machete, mostre de finisaj și de construcții, etc.

Figurative:

- a) Reprezentări grafice: desene, exemple de lucrări grafice, imagini din cărți, postere, reviste, etc.
- b) Reprezentări grafice complete: compoziții de curs, elaborate de specialiști, etc.

Reprezentări audio-vizuale:

- a) Reprezentări video: filme aferente specialității, video tutoriale, prezentări Power Point, etc.
- b) Mixte: cărți de specialitate, reviste de specialitate, îndrumări metodice, ghiduri practice

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată / accesată / procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Baudrillard J., Sistemul obiectelor, Ed. Echinox, Cluj, 1996	Electronic	
2.	Constantin P., Industrial Design: arta formelor utile, Meridiane, București 1973.	Biblioteca Națională/ arta plastica	
3.	Daghi I., Compoziția volumetrică decorativă, Chișinău, 2013, 176 p.	Biblioteca Națională/ arta plastica	
4.	Focillon, H., Viața formelor, Ed. Meridiane, București, 1977	Electronic	
5.	Ilie D., Taina formelor simple, formele geometrice simple arhetipale în arhitectură urbanism și design . București. Editura Universitară Ion Mincu. 2010.	Biblioteca Națională/ arta plastica	
6.	Lascu N., Funcțiune și formă, Ed Meridiane, București, 1989	Electronic	
7.	Neufert P., Manualul arhitecturii, editura Alutus 2004	Electronic / biblioteca	
8.	Papanek V., Design pentru lumea reală, editura Tehnică București, 1997	Electronic / biblioteca	